

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ МЕНЕДЖМЕНТУ

*Літвінова А. М., к.пед.н., доцент
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна*

Процес глобалізації в економіці неминуче повинен привести до глобалізації освітнього простору світу та окремих країн, розвитку інформаційних освітніх ресурсів, стандартизація та інтеграція освітніх програм, забезпеченню прямого доступу до учбових матеріалів та удосконалення комунікацій між всіма учасниками освітнього процесу. Все вищесказане повинно привести до поширення та великому розповсюдженню принципів та методів відкритої освіти, головними постулатами якої являються: доступність освіти для всіх, свобода вибору напрямку підготовки, вибір часу та місця навчання, безперервність освіти на протязі всього життя, отримання знань в одному або декількох учбових закладах.

Розвиток сучасного суспільства потребує перегляду власне організації освіти та ролі суб'єктів навчальної взаємодії – викладача та студента. У сучасній тенденції університети мають справлятися з вирішенням нових завдань – виховування молоді, здатних критично, глибоко мислити; виховання сучасного молодого покоління, готове стояти біля витоків змін і працювати зі змінами, не знаючи глибинної сутності й інформаційного простору професій, до яких готуємо студентів.

Навчальний процес у закладах вищої освіти має бути спрямований на підготовку освіченого студента, який уміє ініціативно, творчо мислити, самостійно поповнювати свої знання та застосовувати їх у діяльності.

Успіх підготовки студента залежить від багатьох факторів, одним з яких є самостійна робота студентів. В процесі впровадження дистанційної форми навчання у закладі вищої освіти, значна частина навчального матеріалу вноситься на самостійне опрацювання студентами. Тому основним завданням викладача у закладі вищої освіти стає не репродуктивне викладання набору готових знань, а організація активної самостійної роботи студентів. Щоб виконати завдання, які постали перед вищою школою, потрібно вдосконалювати навчально-виховний процес, розробляти нові методи, форми взаємодії викладача і студента, стимулювати діяльність молоді. Відомо, що тільки ті знання, які людина набула самостійно, завдяки власному досвіду, думці й діям, стають справжнім її здобутком [1].

Тому у закладах вищої освіти останнім часом спостерігається тенденція до дистанційної форми навчання. Чимала кількість установ розробили стратегічний підхід щодо створення сучасного дистанційного навчання. На сьогодні у викладача мають бути сформовані нові навички: обов'язковість, базова підготовка (особливо в педагогічній сфері), організація навчання, толерантність, відкритість до питань. Перелік наступних навичок мусить доповнити традиційні: інновації, технологічний ентузіазм, соціальні навички, зацікавленість та майстерність викладача. Важливим для сучасного викладача, який поступово перетворюється на тьютора або куратора змісту є наявність персонального навчального середовища (ПНС). ПНС — не є конкретним додатком або сервісом, а є особливим підходом до реалізації процесу навчання. Власне інформаційне середовище, яке саме будує навколо себе людина, з метою задоволення власних навчальних потреб (досягнення відповідних навчальних цілей), а інструменти web 2.0, у цьому аспекті, виступають лише одним з допоміжних засобів організації власного інформаційного середовища. За своєю структурою ПНС створюється самостійно, і тому відповідальність за

організацію роботи покладається на студента [1; 3]. Таким чином, відбір інструментів для ПНС – індивідуальна авторська справа, однак чим багатше це середовище, тим більше навчальних можливостей з'являється у користувача електронного навчання.

Аналіз наукових даних з формування знань у студентів за умов впровадження системи змішаного навчання показав, що проблема поєднання аудиторної та самостійної роботи є досить актуальною та перспективною на сучасному етапі розвитку освіти та дистанційного навчання.

Ми активно впроваджуємо систему змішаного навчання при вивченні дисципліни «Психологія управління». Дистанційний курс «Психологія управління» розміщений в базі LMS Moodle Центру електронного навчання Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна для студентів денної та заочної (дистанційної) форми навчання та в якості доступу студентів до якісних освітніх ресурсів. Впродовж навчання відбувався доступ студентів до якісних електронних матеріалів, розташованих в дистанційних курсах, завдяки чому вони мали змогу не лише ознайомлюватися із повним переліком інформаційних матеріалів (підручників, посібників, текстів лекцій, презентацій та інформаційних посилань), а також планувати і виконувати самостійну роботу у будь-який зручний час, підтримувати зв'язок із викладачем, мати коментарі та оцінки за складеними завданнями з тем курсу.

Цей вид навчання слугує певним способом організації процесу освіти і має змогу бути використаним у всіх формах навчання (очна, заочна, навчання з використанням засобів телекомунікації, поштового листування та ін.). При використанні дистанційного навчання скорочується аудиторне навантаження й більшає частка самостійної роботи здобувача освіти. Розробка електронних підручників з курсу «Психологія управління» і навчальних програм є необхідними для підвищення

ефективності самостійної роботи студентів [2]. Використання в процесі освіти комп'ютерних технологій, в сучасних умовах, є чинником, сприяючим активізації самостійної роботи студентів, під час виконання якої він (студент) вчиться та набуває вміння самостійно обирати джерела інформації, економити та планувати час, ознайомлюється та прилучається до етики міжнародного спілкування, вчиться об'єктивно оцінювати свій потенціал.

Підводячи підсумки, зауважимо, що дистанційне навчання на сучасному етапі розвитку доступної освіти – це сукупність сучасних освітніх технологій, що забезпечують передачу інформації в інтерактивному режимі за допомогою використання ІКТ (інформаційно-комунікаційних технологій) від тих, хто навчає ([викладачів](#)) до тих, хто навчається ([студентів](#) або [слухачів](#)). Застосування дистанційного курсу «Психологія управління» під час професійної підготовки фахівців у ЗВО надає можливість доступу до підручників, інформаційних та дидактичних матеріалів в електронному вигляді, можливість самостійного освоєння досліджуваного матеріалу, а також консультаційний супровід у процесі навчання.

Література:

1. Кухаренко В. М., Бондаренко В. В. Екстрене дистанційне навчання в Україні. Харків, Україна: Міська друкарня, 2020. 678 с.

2. Літвінова А. М., Тимченко Г. М. Змішане навчання у каразінському університеті – Новий рівень освітнього процесу. *Актуальні проблеми в системі освіти: заклад загальної середньої освіти – доуніверситетська підготовка – заклад вищої освіти: збірник наукових праць* (Київ, 17 лют. 2022 р.). Київ, 2022. С. 789-797.

3. Манн Р. В., Кравченко О. В., Ганжала І. В. Використання інформаційно-комунікаційних технологій як елемент інноваційного навчання фахівців економічного спрямування. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Том 78, № 4. С. 145-162.